

PŘEHLED
VÝZKUMŮ

62 / 1

- 2 0 2 1 -

PŘEHLED
VÝZKUMŮ

62 / 1

Odpovědný redaktor 1. čísla
Editor-in-chief of Issue 1

Petr Škrdla

Odpovědný redaktor 2. čísla
Editor-in-chief of Issue 2

Rudolf Procházka

Výkonná redaktorka
Managing editor

Martina Kudlíková

Redakční rada
Editorial board

Jaroslav Bartík, Pavel Burgert, Falko Daim, Eduard Droberjar, Gabriel Fusek, Orsolya Heinrich-Tamáška, Miloš Hlava, David Kalhous, Michal Kara, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Zuzana Loskotová, Adrián Nemergut, David Parma, Marek Peška, Renáta Přichystalová, Dieter Quast, Stanislav Stuchlík, Jiří Svoboda, Lubomír Šebela, Ivo Štefan, Jaroslav Tejral, Šimon Ungerman, Tomáš Zeman

Technická redakce
Technical editors

Hedvika Břínková, Zdeňka Pavková, Lenka Zahradníková

Jazyková redakce
Language editor

Jitka Procházková

Překlady
Translation

Milan Rydvan, Tereza Pohořelická Bartošková

Korektury
Proofreading

Paul Michael Simpson, Sean Mark Miller, Klára Matulová

Sazba
Typography

Milan Filip / Azu design s. r. o.

Software
Software

Adobe InDesign CC

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Čechyňská 363/19
602 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://prehled-vyzkumu.arub.avcr.cz>

Tisk
Print

Azu design s. r. o.
Bayerova 806/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250 (Print)
ISSN 2571-0605 (Online)

MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně / Published twice a year.

Vydáno v Brně, červen 2021 / Issued in Brno, June 2021.

Časopis je uveden v citační databázi SCOPUS a na seznamu vědeckých časopisů ERIH PLUS.
Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
The journal is listed in the SCOPUS citation database and in the list of ERIH PLUS scientific journals.
The journal is listed on the List of non-impact peer-reviewed periodicals published in the Czech Republic.

Copyright © 2021 Czech Academy of Sciences, Institute of Archaeology, Brno, and the authors.

Obsah

Content

Editorial

Studie, Articles

Bibiána Hromadová, Adrián Nemergut, Laurent Klaric, Martina Moravcová Ábelová, Martin Vlačíky

Výsledky revízného výskumu mladopaleolitickej lokality v Moravanoch nad Váhom-Podkovici (Slovenská republika)
Revision excavations of the Upper Paleolithic site in Moravany nad Váhom-Podkovica (Slovak Republic) 11

Sándor Béres, Yuri E. Demidenko

Vác 1 Epigravettian loci at the Danube Bend in North-Central Hungary
Lokalita epigravettianu Vác 1 v ohbí Dunaje v severovýchodnom Maďarsku 29

Jaroslav Bartík, Tomáš Chrástek

Pravěké osídlení v okolí velkomoravského kostela ve Starém Městě – „Špitálkách“
Prehistoric occupation near the Great Moravian church in Staré Město – “Špitálky” 47

Jaroslav Peška

Časné eneolitické depozitum v Bílých Karpatech na moravsko-slovenském pomezí
Early Eneolithic hoard in the White Carpathians on the Moravian-Slovak border 69

Jan Kysela, Matěj Kmošek, Tomáš Smělý

Kučeravá Starohradištanka. K umění a řemeslu na mladolaténské Moravě
Ye curly lass from Staré Hradisko. On art and craft in Recent La Tène Moravia 79

Alina Szabová, Zuzana Porubčanová

Identification of potential structural coherence based on the ceramic material from provincial necropolis II at Ancient Gerulata (SR) using quantitative analyses
Identifikace potenciální strukturální koherence na základě keramického materiálu z provinciálního pohřebiště II v antické Gerulatě (SR) za pomoci kvantitativních analýz 91

Emilia Smółka-Antkowiak

A horse warrior's armament based on studies of the Przeworsk culture cemeteries from the Roman Period
Výzbroj bojovníků na koních na základě výzkumů przeworských pohřebišť z doby římské 105

Jana Apiar, Peter Apiar

Sampling and its effect on the composition of archaeobotanical assemblages from the Roman Period
Vzorkování a jeho vliv na složení archeobotanických souborů z doby římské 129

Miloš Hlava

Protektorátní počátky brněnské odbočky Archeologického ústavu
The Protectorate-period roots of the Brno branch of the Institute of Archaeology 149

Přehled výzkumů na Moravě a ve Slezsku 2020 Overview of excavations in Moravia and Silesia 2020

Paleolit, Paleolithic

Bílovice (k. ú. Bílovice u Uherského Hradiště, okr. Uherské Hradiště)	171	Lhota (k. ú. Lhota u Lipníka nad Bečvou, okr. Přerov)	175
Bořitov (okr. Blansko)	171	Mohelno (okr. Třebíč)	176
Brno (k. ú. Líšeň, okr. Brno-město)	172	Moravský Krumlov (okr. Znojmo)	177
Brno (k. ú. Líšeň, okr. Brno-město)	172	Ochoz u Brna (okr. Brno-venkov)	179
Brno (k. ú. Stránice, okr. Brno-město)	173	Ořechov (okr. Brno-venkov)	180
Brno (k. ú. Štýřice, okr. Brno-město)	173	Přibice (okr. Brno-venkov)	180
Doubřavice nad Svitavou (okr. Blansko)	174	Rataje (k. ú. Popovice u Kroměříže, okr. Kroměříž)	181
Drásov (okr. Brno-venkov)	174	Rousínov (k. ú. Vítovice, okr. Vyškov)	181
Ivančice (k. ú. Alexovice, okr. Brno-venkov)	175	Sušice (k. ú. Sušice u Přerova, okr. Přerov)	182
Ivančice (okr. Brno-venkov)	175	Zdounky (k. ú. Netčice, okr. Kroměříž)	183
		Želešice (okr. Brno-venkov)	183

Neolit, Neolithic

Brno (k. ú. Bosonohy, okr. Brno-město)	185
Brno (k. ú. Bosonohy, okr. Brno-město)	185
Brno (k. ú. Dvorská, okr. Brno-město)	185
Brno (k. ú. Komín, okr. Brno-město)	185
Brno (k. ú. Staré Brno, okr. Brno-město)	186
Brno (k. ú. Starý Lískovec, okr. Brno-město)	186
Brno (k. ú. Starý Lískovec, okr. Brno-město)	187
Brno (k. ú. Štýřice, okr. Brno-město)	187
Brno (k. ú. Štýřice, okr. Brno-město)	188
Brno (k. ú. Žebětín, okr. Brno-město)	189
Brtnice (k. ú. Panská Lhota, okr. Jihlava)	190
Buchlovice (okr. Uherské Hradiště)	190
Čelechovice na Hané (okr. Prostějov)	191
Dětkovice (k. ú. Dětkovice u Prostějova, okr. Prostějov)	191
Dolní Dubňany (okr. Znojmo)	191
Dukovany (okr. Třebíč)	192
Dukovany (okr. Třebíč)	192
Hrotovice (okr. Třebíč)	193
Hulín (k. ú. Záhlinice, okr. Kroměříž)	194
Hvozdec (k. ú. Hvozdec u Veverské Bítýšky, okr. Brno-venkov)	194
Ivančice (k. ú. Alexovice, okr. Brno-venkov)	194
Ivančice (k. ú. Hrubšice, okr. Brno-venkov)	194
Ivančice (okr. Brno-venkov)	195
Ivančice (k. ú. Němčice u Ivančic, okr. Brno-venkov)	195
Kostelany nad Moravou (okr. Uherské Hradiště)	196
Kralice na Hané (okr. Prostějov)	196
Lehotice (okr. Kroměříž)	197
Lehotice (okr. Kroměříž)	197
Lipůvka (okr. Blansko)	198
Modřice (okr. Brno-venkov)	198
Mohelno (okr. Třebíč)	198
Mokrá-Horákov (k. ú. Mokrá u Brna, okr. Brno-venkov)	198
Moravský Krumlov (okr. Znojmo)	199
Moravský Krumlov (k. ú. Rokytná, okr. Znojmo)	200
Oleksovice (okr. Znojmo)	200
Olomouc (k. ú. Nemilany, okr. Olomouc)	200
Ostrovačice (okr. Brno-venkov)	200
Přerov (okr. Přerov)	201
Radslavice (k. ú. Radslavice u Přerova, okr. Přerov)	201
Rosice (k. ú. Rosice u Brna, okr. Brno-venkov)	202
Rozdrojovice (okr. Brno-venkov)	202
Senorady (okr. Brno-venkov)	202
Skalička (k. ú. Skalička u Hranic, okr. Přerov)	202
Staré Město (k. ú. Staré Město u Uherského Hradiště, okr. Uherské Hradiště)	203
Starovice (okr. Břeclav)	203
Telnice (k. ú. Telnice u Brna, okr. Brno-venkov)	204
Telnice (k. ú. Telnice u Brna, okr. Brno-venkov)	204
Tišnov (okr. Brno-venkov)	204
Tišnov (okr. Brno-venkov)	205
Tovačov (okr. Přerov)	205
Uherské Hradiště (k. ú. Míkovice nad Olšavou, okr. Uherské Hradiště)	206
Veverské Knínice (okr. Brno-venkov)	206
Věžky (okr. Kroměříž)	206

Eneolit, Eneolithic

Bílovice (k. ú. Bílovice u Uherského Hradiště, okr. Uherské Hradiště)	207
Blučina (okr. Brno-venkov)	207
Bouzov (k. ú. Blažov, okr. Olomouc)	207
Brno (k. ú. Ponava, okr. Brno-město)	208
Brno (k. ú. Slatina, okr. Brno-město)	208
Brno (k. ú. Židenice, okr. Brno-město)	209
Bystročice (okr. Olomouc)	210
Hlinsko (okr. Přerov)	210

Holasovice (okr. Opava)	211
Holubice (okr. Vyškov)	211
Jevišovka (okr. Břeclav)	212
Jevišovka (okr. Břeclav)	212
Kuřim (okr. Brno-venkov)	213
Kuřim (okr. Brno-venkov)	213
Lysice (okr. Blansko)	214
Měrovice nad Hanou (okr. Přerov)	214
Mokrá-Horákov (k. ú. Mokrá u Brna, okr. Brno-venkov)	215
Mostkovice (okr. Prostějov)	215
Nemochovice (okr. Vyškov)	215
Neplachovice (okr. Opava)	216
Olomouc (k. ú. Nemilany, okr. Olomouc)	216
Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc)	217
Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc)	217
Ořechov (k. ú. Ořechov u Uherského Hradiště, okr. Uherské Hradiště)	218
Ořechov (k. ú. Ořechov u Uherského Hradiště, okr. Uherské Hradiště)	218
Ořechov (k. ú. Ořechov u Uherského Hradiště, okr. Uherské Hradiště)	218
Ořechov (k. ú. Ořechov u Uherského Hradiště, okr. Uherské Hradiště)	219
Ořechov (k. ú. Ořechov u Uherského Hradiště, okr. Uherské Hradiště)	219
Staré Město (k. ú. Staré Město u Uherského Hradiště, okr. Uherské Hradiště)	219
Sušice (k. ú. Sušice u Přerova, okr. Přerov)	220
Syrovce (okr. Brno-venkov)	220
Šlapanice (k. ú. Šlapanice u Brna, okr. Brno-venkov)	221
Tvarožná (okr. Brno-venkov)	221
Uničov (k. ú. Brničko, okr. Olomouc)	221
Velké Hoštice (okr. Opava)	222
Vyškov (k. ú. Dědice u Vyškova, okr. Vyškov)	222
Zámrský (okr. Přerov)	223
Želešice (okr. Brno-venkov)	223
Železné (okr. Brno-venkov)	224

Doba bronzová, Bronze Age

Blučina (okr. Brno-venkov)	227
Boskovice (okr. Blansko)	227
Branišovice (okr. Brno-venkov)	228
Brno (k. ú. Horní Heršpice, okr. Brno-město)	228
Brno (k. ú. Líšeň, okr. Brno-město)	229
Brno (k. ú. Ponava, okr. Brno-město)	229
Brno (k. ú. Staré Brno, okr. Brno-město)	229
Brno (k. ú. Zábřovice, okr. Brno-město)	230
Brno (k. ú. Zábřovice, okr. Brno-město)	231
Dolní Újezd (k. ú. Dolní Újezd u Lipníka nad Bečvou, okr. Přerov)	232
Držovice (k. ú. Držovice na Moravě, okr. Prostějov)	232
Dubicko (okr. Šumperk)	233
Habrůvka (okr. Blansko)	234
Hněvotín (okr. Olomouc)	234
Holubice (okr. Vyškov)	235
Hradec nad Moravicí (okr. Opava)	235
Hrušovany nad Jevišovkou (okr. Znojmo)	235
Hulín (k. ú. Záhlinice, okr. Kroměříž)	237
Hustopeče (k. ú. Hustopeče u Brna, okr. Břeclav)	238
Chvalčov (okr. Kroměříž)	239
Jívová (okr. Olomouc)	239
Klentnice (okr. Břeclav)	240
Kostelec u Holešova (okr. Kroměříž)	240
Kralice na Hané (okr. Prostějov)	240
Lešná (k. ú. Lhotka nad Bečvou, okr. Vsetín)	241
Lhánice (okr. Třebíč)	241
Lipůvka (okr. Blansko)	241
Malešovice (okr. Brno-venkov)	242
Měrovice nad Hanou (okr. Přerov)	243
Náklo (k. ú. Mezice, okr. Olomouc)	243
Náklo (okr. Olomouc)	243
Náměšť na Hané (okr. Olomouc)	243

Oleksovice (okr. Znojmo)	244
Olomouc (k. ú. Nemilany, okr. Olomouc)	244
Olomouc (k. ú. Povel, okr. Olomouc)	244
Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc)	246
Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc)	246
Opatovice (k. ú. Opatovice u Hranic, okr. Přerov)	246
Opatovice (k. ú. Opatovice u Rajhradu, okr. Brno-venkov)	247
Oplocany (okr. Přerov)	247
Ořechov (okr. Brno-venkov)	248
Pavlov (k. ú. Pavlov u Dolních Věstonic, okr. Břeclav)	248
Pavlovice u Přerova (okr. Přerov)	248
Počenice-Tetětice (k. ú. Počenice, okr. Kroměříž)	249
Podhradní Lhota (okr. Kroměříž)	249
Podivín (okr. Břeclav)	250
Podolí (k. ú. Podolí u Brna, okr. Brno-venkov)	250
Podolí (k. ú. Podolí u Brna, okr. Brno-venkov)	250
Pozořice (okr. Brno-venkov)	251
Přerov (k. ú. Předmostí, okr. Přerov)	251
Přerov (k. ú. Předmostí, okr. Přerov)	251
Prostějov (k. ú. Vrahovice, okr. Prostějov)	252
Račice-Pístovice (k. ú. Račice, okr. Vyškov)	252
Radslavice (k. ú. Radslavice u Přerova, okr. Přerov)	253
Rosice (k. ú. Rosice u Brna, okr. Brno-venkov)	253
Senice na Hané (okr. Olomouc)	254
Sivice (okr. Brno-venkov)	254
Sivice (okr. Brno-venkov)	254
Skrbeň (okr. Olomouc)	254
Staré Město (k. ú. Staré Město u Uherského Hradiště, okr. Uherské Hradiště)	255
Starovice (okr. Břeclav)	255
Stavenice (okr. Šumperk)	256
Sudice (okr. Opava)	256
Šumice (okr. Brno-venkov)	257
Šumperk (k. ú. Dolní Temenice, okr. Šumperk)	257
Tišnov (okr. Brno-venkov)	257
Tovačov (okr. Přerov)	258
Týn nad Bečvou (okr. Přerov)	258
Újezd u Brna (okr. Brno-venkov)	259
Věžky (okr. Kroměříž)	259
Vítonice (k. ú. Vítonice u Znojma, okr. Znojmo)	259
Žalkovice (okr. Kroměříž)	260

Doba železná, Iron Age

Boskovice (okr. Blansko)	261
Branišovice (okr. Brno-venkov)	261
Brno (k. ú. Horní Heršpice, okr. Brno-město)	261
Brno (k. ú. Líšeň, okr. Brno-město)	262
Brno (k. ú. Štýřice, okr. Brno-město)	262
Brusné (okr. Kroměříž)	265
Česká (okr. Brno-venkov)	266
Dambořice (okr. Hodonín)	267
Dolní Dubňany (okr. Znojmo)	267
Drásov (okr. Brno-venkov)	267
Habrůvka (okr. Blansko)	267
Holasovice (okr. Opava)	269
Horní Moštěnice (okr. Přerov)	269
Hostěnice (okr. Brno-venkov)	270
Hulín (k. ú. Záhlínice, okr. Kroměříž)	270
Chvalčov (okr. Kroměříž)	270
Ivančice (k. ú. Budkovice, okr. Brno-venkov)	271
Klentnice (okr. Břeclav)	271
Kojetín (okr. Přerov)	272
Kostelec na Hané (okr. Prostějov)	272
Kralice na Hané (okr. Prostějov)	273
Kuřim (okr. Brno-venkov)	273
Litovel (k. ú. Nasobůrky, okr. Olomouc)	274
Měrovice nad Hanou (okr. Přerov)	274
Modrá (k. ú. Modrá u Velehradu, okr. Uherské Hradiště)	274

Mokrá-Horákov (k. ú. Mokrá u Brna, okr. Brno-venkov)	275
Mořice (okr. Prostějov)	275
Náměšť na Hané (okr. Olomouc)	276
Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc)	276
Pavlov (k. ú. Pavlov u Dolních Věstonic, okr. Břeclav)	277
Pavlovice u Přerova (okr. Přerov)	277
Počenice-Tetětice (k. ú. Počenice, okr. Kroměříž)	278
Přerov (k. ú. Kozlovice u Přerova, okr. Přerov)	279
Přerov (k. ú. Předmostí, okr. Přerov)	279
Přerov (k. ú. Předmostí, okr. Přerov)	280
Přerov (okr. Přerov)	280
Prostějov (okr. Prostějov)	281
Sedlec (k. ú. Sedlec u Mikulova, okr. Břeclav)	281
Senorady (okr. Brno-venkov)	281
Sivice (okr. Brno-venkov)	282
Sušice (k. ú. Sušice u Přerova, okr. Přerov)	282
Sušice (k. ú. Sušice u Přerova, okr. Přerov)	282
Tišnov (okr. Brno-venkov)	283
Uhřičice (okr. Přerov)	284
Zámrský (okr. Přerov)	284
Želatovice (okr. Přerov)	285

Doba římská a doba stěhování národů, Roman Age and Migration Period

Bílovice-Lutotín (k. ú. Bílovice, okr. Prostějov)	287
Brno (k. ú. Černovice, okr. Brno-město)	287
Brno (k. ú. Štýřice, okr. Brno-město)	287
Břest (okr. Kroměříž)	290
Dolní Dubňany (okr. Znojmo)	291
Kozlov (k. ú. Kozlov u Velkého Újezdu, okr. Olomouc)	291
Malešovice (okr. Brno-venkov)	291
Mokrá-Horákov (k. ú. Horákov, okr. Brno-venkov)	292
Oldřišov (okr. Opava)	292
Přerov (k. ú. Předmostí, okr. Přerov)	292
Prostějov (okr. Prostějov)	293
Radslavice (k. ú. Radslavice u Přerova, okr. Přerov)	293
Sudice (okr. Opava)	294
Sušice (k. ú. Sušice u Přerova, okr. Přerov)	294
Svinošice (okr. Blansko)	295
Syrovce (okr. Brno-venkov)	296
Uhřičice (okr. Přerov)	296
Újezd u Černé Hory (okr. Blansko)	296
Věrovany (okr. Olomouc)	297

Varia

Jiří Svoboda

Věstonický trojhrob, 35 let poté

The triple burial of Dolní Věstonice, 35 years after	302
--	-----

Balázs Komoróczy, Johana Malíšková, Veronika Florianová

Návštěvnícké centrum Mušov – Brána do Římské říše v roce 2020

Mušov Visitor Centre – Gateway to the Roman Empire in 2020	305
--	-----

Zdenka Kosarová, Olga Lečbychová, Jarmila Bíšková

Projekt Archeologie z nebe. Zpracování fondů dálkového archeologického průzkumu na Moravě a ve Slezsku

Archaeology from the sky project: Processing the Moravian and Silesian remote sensing archives	307
--	-----

Dagmar Vorlíčková

Jubileum Zory Trnáčkové

Zora Trnáčková's jubilee	310
------------------------------------	-----

Lubomír Šebela

Za Kateřinou Geislerovou

Kateřina Geislerová	311
-------------------------------	-----

Editorial

Vážení přispěvatelé a čtenáři časopisu Přehled výzkumů,

veškeré dění nejenom v našem oboru v průběhu let 2020 i 2021 bylo negativně ovlivněno probíhající pandemií. Ale i přes restriktivní opatření vlády pokračovaly archeologické výzkumy i průzkumy a probíhaly analýzy materiálu, o kterých přinášíme informace na stránkách časopisu.

Rádi bychom zmínili alespoň dvě novinky. Zprávy o výzkumech byly letos poprvé zadávány přes webový formulář, který bude průběžně na základě podnětů autorů a zkušeností redakce dále vylepšován. U studií jsou nyní přidány informace o redakční historii a pro usnadnění vyhledávání byl k jednotlivým recenzovaným článkům přiřazen digitální identifikátor DOI. V neposlední řadě bychom vás rádi upozornili na nové webové stránky Přehledu výzkumů, kde je nyní možnost zařazovat hotové články do rubriky „Online first“ ještě před online publikováním daného kompletního čísla. V „Pokynech pro autory“ lze pro usnadnění práce s literaturou stáhnout citační normu Přehledu výzkumů pro EndNote.

Číslo 62-1 je opět členěno na recenzovanou část Studie, která zahrnuje 9 původních příspěvků, nerecenzovanou část Přehled výzkumů na Moravě a ve Slezsku 2020, podávající zprávy o výzkumech, průzkumech a ojedinělých nálezech, a informativní, nerecenzovanou část Varia.

Úvodní blok studií chronologicky pokrývá období od mladého gravettienu po dobu římskou. Informativní příspěvek od kolektivu autorů vedených B. Hromadovou referuje o novém odkryvu s nálezem intaktních sedimentů, včetně zahloubené struktury na mladogravettské lokalitě Moravany nad Váhom-Podkovic (Slovenská republika). Další paleolitická studie z pera S. Bérese a Yu. E. Demidenka představuje analýzu operačních řetězců pro jednotlivé druhy surovin na příkladu epigravettské lokality v ohbí Dunaje Vác 1 (Maďarsko). Příspěvek J. Bartíka a T. Chrástka prezentuje výsledky záchranného výzkumu, který prokázal intenzivní předslovanské osídlení známého velkomoravského sídliště ve Starém Městě – „Špitálkách“. Článek J. Pešky je výstupem širší

analýzy depotu časně eneolitických měděných předmětů, který byl nalezen v předpokládaném komunikačním koridoru překonávajícím hřeben Bílých Karpat. Kolektiv autorů vedených J. Kyseľou předkládá podrobný rozbor bronzové figurky z prostoru známé laténské lokality Staré Hradisko. Autorky A. Szabová a Z. Porubčanová ve svém článku prezentují rozbor keramických tvarů z provinciálního pohřebiště II v antické Gerulatě (Slovenská republika) s využitím 3D modelování a následnou statistickou analýzou korelací mezi tvarem nebo objemem nádoby a hroblem, ve kterém byly nalezeny. Příspěvek E. Smólka-Antkowiak se zabývá analýzou pohřební výbavy bojovníků na koních na základě výzkumů przeworských pohřebišť z doby římské. Příspěvek J. a P. Apiar se věnuje analýze metodických přístupů sběru archeobotanických vzorků při archeologických výzkumech lokalit z doby římské. Recenzovanou část uzavírá příspěvek M. Hlavy, který popisuje události spojené se založením brněnské odbočky Archeologického ústavu v období protektorátu.

Po tradičním bloku Přehled výzkumů na Moravě a ve Slezsku, zahrnujícím období od paleolitu po dobu stěhování národů, následuje rubrika Varia, jejíž úvodní příspěvek k příležitosti výročí nálezů unikátního trojhrobu v Dolních Věstonicích bilancuje stav komplexního výzkumu populace lovců mamutů. Druhý text podává zprávu o prvním roce fungování Návštěvníckého centra – Brána do Říše římské a následuje představení projektu Archeologie z nebe, zabývajícího se zpracováním dat z dálkového průzkumu Země. V závěru rubriky informujeme o jednom životním jubileu a o jednom úmrtí bývalých zaměstnankyň brněnského archeologického ústavu.

Doufáme, že v aktuálním čísle najdete zajímavé informace, že zůstanete zdraví a že se společně s námi budete těšit na příští číslo PV.

V Brně, 30. června 2021
Za redakci Petr Škrdla

Dear contributors and readers,

although the coronavirus pandemic disrupted work in 2020 and 2021, archaeological excavations, surveys and material analysis continued despite governmental restrictions, so we can now present you the research results here in the journal.

Let's begin with the news. This year, excavation reports were submitted for the first time in an online form in the system, which will be further developed based on user experience. Information on editing history is now added to articles, and the DOI (digital object identifier) is attached to reviewed articles to improve search results. Přehled výzkumů also has a new website where articles can be published in Online first before the publication of a complete issue. To make citing easier, you can now download the EndNote citation standard for Přehled výzkumů in the Guide for authors tab.

Volume 62-1 comprises three parts: reviewed Articles, with nine original contributions, non-reviewed Overview of excavations in Moravia and Silesia in 2020, which presents reports on excavations, surveys and isolated finds, and the non-reviewed part entitled Varia.

The presented articles cover the Upper Gravettian to the Roman Period. The informative contribution by the collective led by B. Hromadová describes new excavations at the Upper Gravettian site Moravany nad Váhom – Podkovicva in Slovakia, which unearthed intact sediments including a sunken feature. The article by S. Béres and Yu. E. Demidenko presents an analysis of chaîne opératoire of various raw materials, with an example of the Epigravettian site Vác 1, situated in a meander of the Danube River. J. Bartík and T. Chrástek present the results of rescue excavations that prove intensive pre-Slavonic occupation of the famous Great Moravian settlement at Staré Město – “Špitálky”. The article by J. Peška is an output of a broad analysis of a hoard of Early Eneolithic artefacts found at what is a hypothetical pass through a range of the White Carpathians. A collective led by

J. Kysela presents a detailed analysis of a bronze statuette from the La Tène site at Staré Hradisko. The article by A. Szabová and Z. Porubčanová analyses pottery shapes from the provincial necropolis II at the ancient site of Gerulata (SK). The authors used 3D modelling followed by a statistical analysis of the correlation between the shape and/or volume of the vessels and the graves where they were discovered. E. Smólka-Antkowiak analyses grave goods from the burials of the horse warriors unearthed by the excavations at the Roman-period Przeworsk necropolises. J. and P. Apiar analyse the methodical approaches to archaeobotanical sampling during the excavation of Roman-period sites. The reviewed part of the journal closes with a description of the events connected with the founding of the Brno branch of the Institute of Archaeology during the WWII Protectorate, written by M. Hlava.

The Overview of excavations in Moravia and Silesia, which covers the period from the Paleolithic to the Migration Period, is followed by the Varia section that opens with a contribution written upon the anniversary of unearthing the unique triple burial in Dolní Věstonice. The article reviews the state of the complex research into a mammoth-hunter population. The second text in this section reports on the first year of operation of the Gateway to the Roman Empire – Visitor Centre in Mušov and is followed by the introduction of the project entitled Archaeology from the Sky, which processes remote sensing data. The section closes with an anniversary and an obituary concerning two former colleagues from the Archaeological Institute in Brno.

We hope you find this issue informative and interesting, that you stay healthy and, along with us, look forward to the next issue of the journal.

Brno, 30 June 2021

Petr Škrdla

On behalf of the editors

Studie, Articles

Bibiána Hromadová, Adrián Nemergut, Laurent Klaric, Martina Moravcová Ábelová, Martin Vlačičky

Výsledky revízného výskumu mladopaleolitickej lokality v Moravanoch nad Váhom-Podkovicí (Slovenská republika)

Revision excavations of the Upper Paleolithic site in Moravany nad Váhom-Podkovicica (Slovak Republic)

Sándor Béres, Yuri E. Demidenko

Vác 1 Epigravettian loci at the Danube Bend in North-Central Hungary

Lokalita epigravettieniu Vác 1 v ohbí Dunaje v severocentrálnom Maďarsku

Jaroslav Bartík, Tomáš Chrástek

Pravěké osídlení v okolí velkomoravského kostela ve Starém Městě – „Špitálkách“

Prehistoric occupation near the Great Moravian church in Staré Město – “Špitálky”

Jaroslav Peška

Časně eneolitické depozitum v Bílých Karpatech na moravsko-slovenském pomezí

Early Eneolithic hoard in the White Carpathians on the Moravian-Slovak border

Jan Kysela, Matěj Kmošek, Tomáš Smělý

Kučeravá Starohradišanka. K umění a řemeslu na mladolátenské Moravě

Ye curly lass from Staré Hradisko. On art and craft in Recent La Tène Moravia

Alina Szabová, Zuzana Porubčanová

Identification of potential structural coherence based on the ceramic material from provincial necropolis II at Ancient Gerulata (SR) using quantitative analyses

Identifikace potenciální strukturální koherence na základě keramického materiálu z provinciálního pohřebiště II v antické Gerulatě (SR) za pomoci kvantitativních analýz

Emilia Smólka-Antkowiak

A horse warrior's armament based on studies of the Przeworsk culture cemeteries from the Roman Period

Výzbroj bojovníků na koních na základě výzkumů przeworských pohřebišť z doby římské

Jana Apiar, Peter Apiar

Sampling and its effect on the composition of archaeobotanical assemblages from the Roman Period

Vzorkování a jeho vliv na složení archeobotanických souborů z doby římské

Miloš Hlava

Protectorátní počátky brněnské odbočky Archeologického ústavu

The Protectorate-period roots of the Brno branch of the Institute of Archaeology

